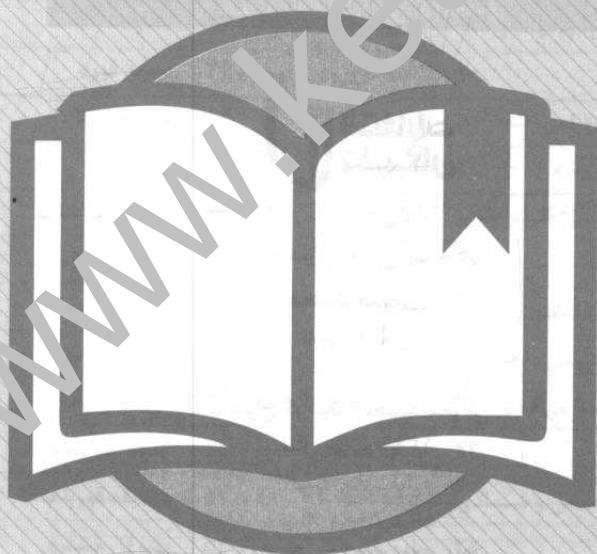

۲۰۱۵۲۴۳

داستان‌های کوتاه

محمد صالحی

سرشناسه: صلحی، محمد، ۱۳۵۴ - گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور: داستان‌های کوتاه / گردآورنده محمد صلحی.
مشخصات نشر: تهران: انتشارات نخبگان، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری: ۸۰ ص:؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۲۲۱۵۰-۴
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
یادداشت: کتابنامه: ص. ۸۰.
موضوع: داستان‌های کوتاه -- مجموعه‌ها
Short stories -- Collections: موضوع
رده‌بندی کنگره: PZ۱
رده‌بندی دیویی: ۸۰۸/۸۳۱
شماره کتابشناسی ملی: ۶۰۲۹۹۲۵

انتشارات
نخبگان

داستان‌های کوتاه

محمد صلحی
ناشر: نخبگان

طراح گرافیک: محمود محرابی

سال چاپ: ۱۳۹۹

نوبت چاپ: اول

تیراژ: ۵۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۲۲۱۵۰-۴

تلفن پخش: ۰۹۳۵۸۴۷۷۳۷۰

فهرست مطالب

مقدمه	۴	آب ریخته	۲۸	خرگوشی که روباه می خورد! ۵۷
شعله عشق	۷	شیطان و نمازگزار	۲۹	سند جهنم ۵۸
ابلیس و فرعون	۷	حجاب خود	۳۰	مهمان پیرزن ۵۹
رهايي	۸	حال عاشقی	۳۱	خوش شانس یابدشانشی ۶۰
باد آورده	۹	آزادی و آزادگی	۳۲	استادی ۶۱
گوهر وجود	۱۰	پاسخ غلام	۳۳	سه پرسش سقراط ۶۱
از زمین تا آسمان	۱۱	فرشته مرگ	۳۴	معرفی ۶۲
عالم کتابدار	۱۲	قدر کرم شب تاب	۳۵	نارسیس و دریاچه ۶۳
خانه ای در در دست	۱۳	کسری و خوانسالار	۳۶	قدرت فکر ۶۴
بهترین ها را بدید	۱۴	نیروی تلقین	۳۶	ثروت ادیسون ۶۵
آدمی را آدمیت لازم است	۱۴	پرسش درست	۳۹	فربابور ۶۷
پیرمرد نادان	۱۵	طبع گدگ	۴۰	پیرمرد باهوش ۶۸
چه کشکی؟ چه پشمی؟ ۱۹	۱۹	آقای بافی	۴۳	قضاوت ۶۹
دل بستن	۲۰	ایستادن روی پا	۴۴	تجربه فورد ۷۰
کوه به کوه نمی رسه، آدم	۲۰	ثروت	۴۴	تصمیم توکا ۷۰
به آدم می رسه	۲۰	مادر دروغگو	۴۷	زهر تلقین ۷۱
افتادگی آموز اگر طالب	۲۲	دفتر خاطرات	۴۷	پسند و استاد ۷۲
فیضی	۲۲	دانش و تجربه	۴۷	درخشش کاذب ۷۳
درخت مشکلات	۲۲	سقوط	۴۷	رُزایی ۷۳
از هر دستی بدهی از	۲۳	فرار از زندگی	۴۸	قطعه معیوب ۷۵
همان دست می گیری ۲۳	۲۳	مردم چه می گویند؟ ۴۹	۴۹	فرشته و مادر ۷۶
سخاوت	۲۴	مرگ همکار	۵۱	کمک غیرمنتظره ۷۷
شاه عباس و شادی	۲۵	معجزه مدارا	۵۲	مسابقه قورباغه ها ۷۸
پینه دوز	۲۵	بازی نفرت	۵۳	بهترین مشتری ۷۹
شاهراه	۲۶	نه همیشه نه نیست! ۵۴	۵۴	منابع ۸۰
سال حج پینه دوزان	۲۶	دست خدا	۵۵	
شاهین	۲۷	یهشت و جهنم	۵۶	

مقدمه

داستان کوتاه گونه‌ای از ادبیات داستانی است که نسبت به رمان یا داستان بلند، حجم بسیار کمتری دارد و نویسنده در آن برشی از زندگی یا حوادث را می‌نویسد؛ در حالی که در داستان بلند یا رمان، نویسنده به جنبه‌های مختلف زندگی یک یا چند شخصیت می‌پردازد و دستش برای استفاده از کلمات باز است. به همین دلیل، ایجاز در داستان کوتاه مهم است و نویسنده نباید به وارد حاشیه‌ای بپردازد. از آنجایی که داستان کوتاه حجم کمتری نسبت به رمان و داستان‌های بلند دارد و مطالعه آن وقت زیادی از خواننده نمی‌گیرد، بی‌تر می‌توان توجه به هر داستان کوتاه دارای پیام و نتیجه‌ای است. داستان‌ها را تا ربه‌ها و درس‌های بزرگی را در زمان کوتاهی می‌آموزند. بیشتر داستان‌های کوتاه از زمان‌های بسیار قدیم، سینه به سینه از نسلی به نسل دیگر نقل شده‌اند. امروز به شکل نوشتاری در اختیار علاقمندان قرار گیرند.

داستان کوتاه مانند دریچه‌ای است که به روی زندگی شخصیت یا شخصیت‌هایی، برای مدت کوتاهی باز می‌شود و به خواننده امکان می‌دهد که فقط از این دریچه به اتفاقات در حال وقوع نگاه کنند. شخصیت در داستان کوتاه فقط خود را نشان می‌دهد و کمتر گسترش می‌یابد. «ادگار آلن پو» نویسنده مشهور آمریکایی داستان‌های کوتاه می‌گوید: «داستان کوتاه قطعه‌ای تخیلی است که حادثه واحدی را، خواه مادی باشد، خواه معنوی، مورد بحث قرار می‌دهد. این قطعه تخیلی بدیع باید بدرخشد، خواننده را به هیجان بیاورد، یا در او اثر بگذارد. باید از نقطه ظهور تا پایان داستان در خط صاف و همواری حرکت کند، کوتاه باشد، اما این کوتاهی حد مشخصی ندارد. داستان کوتاه روایتی است که بتوان آن را در یک نشست (بین نیم ساعت تا

دو ساعت) خواند. همه جزییات آن باید پیرامون یک موضوع باشد و یک اثر واحد را القا کند».

در داستان کوتاه تعداد شخصیت‌ها محدود است. فضای کافی برای تجزیه و تحلیل‌های مفصل و پرداختن به امور جزیی در تکامل شخصیت‌ها وجود ندارد و معمولاً نمی‌توان در آن تحول و تکامل دقیق اوضاع و احوال اجتماعی را بررسی نمود. حادثه اصلی به نحوی انتخاب می‌شود که هرچه بیشتر شخصیت قهرمان را تبیین کند و حوادث فرعی باید همه در جهت کمک به این وضع باشند. البته بسیاری از داستان‌های کوتاه خوب هم وجود دارند که در آن این قیود رعایت نشده‌اند. داستان‌های کوتاهی وجود دارند که به سی یا چهل صفحه می‌رسند، در مقابل داستان کوتاه‌هایی وجود دارند که برق‌آسا نیستند و خصیصه‌های یک داستان کوتاه را دارند، اما به سختی به ۲۰۰۰ کلمه می‌رسند، با این حال ممکن است خیلی کوتاه و مثلاً حدود ۵۰۰ کلمه باشند. در داستان کوتاه رعایت رعایت قبلاً تکوین یافته است و در گیر و دار کاری است که به اوج و لحظه حساس و بحرانی خود رسیده یا در جریان کاری است که قبلاً وقوع یافته است و نتیجه نرسیده است. شایان ذکر است که طول یک داستان کوتاه، به کشور و رسوم ادبیات آن نیز بستگی دارد، مثلاً در ایالات متحده یک داستان کوتاه مستقراً بالای ۱۰۰۰۰ کلمه باشد (که آنها را «داستان کوتاه بلند» می‌نامند) در حالی که در بریتانیا متوسط تعداد کلمات داستان‌های کوتاه حدود ۱۰۰۰ کلمه است و در استرالیا داستان کوتاه دست‌کم بیش از ۳۵۰۰ کلمه دارد. گرچه داستان‌های کوتاهی نیز هستند که تنها چندصد کلمه دارند که آنها را اغلب «روایت کوچک» می‌نامند. خوانندگان معاصر داستان کوتاه انتظار دارند که داستان کوتاهی که می‌خوانند حداقل ۱۰۰۰ کلمه داشته باشد. در کشور ما

نیز امروزه، داستان‌های کوتاهی که توسط نویسندگان نگارش می‌شوند، چیزی بین ۲۰۰۰ تا ۵۰۰۰ کلمه هستند و بلندتر از آن کم پیدا می‌شود و کوتاه‌تر، دارای سبک داستان‌های برق‌آسا هستند.

بزرگان داستان کوتاه جهان این افراد هستند: آنتوان چخوف، نیکلای گوگول، ارنست همینگوی، خورخه لوئیس بورخس، او. هنری، گی دو موپاسان، جروم دیوید سالینجر، ریموند کارور، ادگار آلن پو هستند.

بزرگان داستان کوتاه ایران نیز بیژن نجدی، هوشنگ گلشیری، غلامحسین ساعدی، سیمین دانشور هستند.

